

Wandelnetwerk Noord-Holland

WANDELEN LANGS BUITENPLAATSEN BIJ HEEMSTEDE

Kijk voor meer wandelverhalen op [Westphil Wandelt](#).

[Een combinatie van routes vanaf startpunt Wandelbos Groenendaal](#)

Buitenplaatsenpad

Ooit wandelden we twee delen van het buitenplaatsenpad van Landschap Noord-Holland. Twee prachtige wandelingen waar we erg van hebben genoten. Zo'n route wilden we graag nog een keer wandelen. Er zijn veel mooie wandelingen uitgezet in Heemstede door Wandelnetwerk Noord-Holland, maar wandelingen die precies de pijlen van het buitenplaatsenpad volgen, zijn er niet. Dus hebben wij zelf een route gepland met behulp van de [routeplanner](#).

- *Boven het berijpte gras hangt een laagje mist.* -

In een groot deel van het wandelbos mag de hond loslopen, maar dit geldt niet voor het gedeelte waar deze wandeling doorheen voert. Dit deel is zelfs verboden voor honden.

Het ontstaan van Wandelbos Groenendaal

De geschiedenis van Groenendaal gaat terug tot 1634. De naam Groenendaal verwees toen waarschijnlijk naar een stuk groen te midden van de kale duingrond. In de 17e eeuw vestigden rijke kooplieden zich al in het gebied, dat toen nog bestond uit een aantal afzonderlijke landgoederen. Zij kochten het land eerst als investering.

- Een bankje met uitzicht. -

Pas in de 18e eeuw ontstond de wens voor een buitenplaats, waar men naartoe kon vluchten als de grachten in de stad in de zomer gingen stinken. Gedurende meer dan een eeuw, vanaf 1767, is het landgoed Groenendaal in bezit geweest van de familie Hope. Zij legden uitgestrekte parken aan en kochten nog meer grond om hun parken uit te breiden. Groenendaal strekte zich in die tijd uit tot aan de overkant van de Leidse trekvaart en tot aan het Haarlemmermeer.

Het Wandelbos Groenendaal ontwaakt

We starten op het grote parkeerterrein in het mooie wandelbos. Doordat de bomen nog kaal zijn zien we vanaf de parkeerplaats de eerste buitenplaats al liggen: Landgoed Bosbeek. Een goede, mooie foto maken lukt niet vanwege de takken en de afstand en daarnaast zijn we een beetje afgeleid, omdat er een ree over het gazon loopt. Wat zijn het toch gracieuze dieren.

- Er ligt een flinterdun laagje ijs op de vijver. -

Het is een prachtige koude ochtend, er ligt een flinterdun laagje ijs op de vijvers en boven het berijpte gras hangt een laagje mist. We blijven heen en weer wandelen om alles op de foto te zetten. Zo mooi hebben we het deze winter nog niet zo vaak meegemaakt.

We horen een specht keihard roffelen en denken dat het een zwarte specht is, die roffelen net even wat harder. Maar hoe goed we ook turen, we zien de mooie vogel niet. Eindelijk kan de wandeling echt beginnen. We lopen langs vijvers en over heuveltjes achter de zwarte pijlen aan.

- Wandelkeuzepunt 77, het groene schildje met de gele pijl is van het buitenplaatsenpad dat in totaal 13 kilometer is. -

Nog meer reeën

Midden in het bos zijn een paar dames aan het trainen. Zouden ze wel oog hebben voor de schoonheid van het bos?

- Een klein groepje dames is al vroeg aan het trainen. -

Wij slaan een paadje in en staan oog in oog met een ree. Natuurlijk rent ze er snel vandoor, maar als wij even blijven wachten op een bankje rennen er drie reeën voorbij en dit keer blijven ze net lang genoeg staan voor de foto.

- Kiekeboe. -

We kunnen wel naar huis, want meer geluk kun je niet hebben op een dag. Natuurlijk wandelen we door, we doen immers een ommetje. Verderop horen we het onmiskenbare geluid van boomklevers en als we naar boven turen, ontdekken we nog meer vogels en zelfs een appelvink.

- Een appelvink zien we niet zo vaak. -

Een boomkruiper of een boomklever

Boomkruipers zijn bruin gevlekt van boven en wittig van onderen. Met hun spitse, omlaag gebogen snavel worden insecten uit spleten in boombast gepeuterd. Boomkruipers klimmen spiraalsgewijs langs een boomstam omhoog, terwijl ze de bast afzoeken naar insecten. Bij koude nachten kruipen boomkruipers bij elkaar; uit een bal van veren kunnen dan soms tien of meer staartjes steken.

- De boomkruiper heeft een goede schutkleur. -

Boomklevers lopen zowel omhoog als omlaag over een boomstam. Het zijn holenbroeders die erom bekend staan de opening van hun broedholte te verkleinen door te 'metselen' met modder. Rug,

vleugels, staart en kop zijn opvallend blauw gekleurd. De borst en de buik zijn oranje/roestbruin van kleur. Tijdens de broedperiode is het mannetje extra opvallend gekleurd.

- Een boomklever. -

Huis te Manpad

We wandelen door het hek het Wandelbos Groenendaal uit en steken de Herenweg over. Aan de overkant van de weg is een smal wandelpaadje tussen de bomen. Het is maar een klein stukje langs de weg, maar wel een leuk stuk. We wandelen al snel langs het Huis te Manpad, maar helaas is ons geluk op, want het mooie huis is helemaal ingepakt. Gelukkig kunnen we wel een foto maken van de bijgebouwen.

- Gelukkig staan de bijgebouwen niet in de steigers. -

De restauratie en verduurzaming van de buitenplaats duurt nog tot na de bouwvak van 2025. Elke zaterdag, van 1 februari t/m 15 oktober, is er vanaf 10 uur een gratis excursie door het park bij Huis te Manpad. Ook op dinsdag, van 1 februari t/m 31 mei vanaf 14.00 uur. Meer informatie vind je op de website van het landgoed.

- Hij rent er snel vandoor. -

We wandelen verder langs het hek en daarbij speuren we de bossen af. We hebben hier eerder een ree gezien en wie weet "woont" hij hier nog. Verderop langs de muur zien we er eentje scharrelen, maar als Adriaan een foto neemt rent hij er snel vandoor.

De Hartekamp

We volgen de paarse pijlen nog een klein stukje langs de weg en slaan rechtsaf een klein poortje door het Linnauespad op. Goed opletten, want voordat je het weet loop je er voorbij. We wandelen richting de Leidse Vaart over een bruggetje. Als we achterom kijken zien we zonneharpen en op de brugleuning schittert de rijp in de zon.

- *Het Linnauespad.* -

Als we door wandelen komen we langs de gebouwen van de Hartekamp Groep. Een instelling voor de zorg aan mensen met een verstandelijke beperking. Dit stuk van het landgoed is minder fraai, maar verderop wandelen we door een park richting het landhuis Hartekamp.

- Mooie zonneharpen. -

Er zwemmen vandaag weinig eenden in de vijver, maar we zien wel bevroren uitgebloeide hortensia's en de eerste sneeuwkllokjes.

- Bevroren hortensia's. -

Het hoofdgebouw is rond 1700 tot stand gekomen. De verschillende eigenaren hebben vele prominente bezoekers ontvangen. Keizer Wilhelm II als balling en ook koningin Juliana en Prins Bernhard hebben De Hartekamp bezocht.

- *Zicht op Hartenkamp vanaf de vijver.* -

Op de begane grond bevinden zich de centrale hal en een aantal vertrekken. Aan de rechterzijde is de Oud Hollandse kamer, met daarachter de Regentenkamer en aan de achterzijde de Spiegelzaal. Aan de linkerzijde is de Gouden Zaal, waarachter de Tuinzaal en de voormalige Balzaal.

- Nog eentje dan omdat we er zo van genoten. -

Op Open Monumentendag (13 en 14 september 2025) kun je een bezoek brengen aan het mooie landhuis.

Carolus Linnaeus

In het omliggende park bevindt zich een beeld van Linnaeus. Carolus Linnaeus werkte op De Hartekamp als prefect (bestuurder) van de tuinen van 1735 tot 1738. De buste is in 1907 geplaatst bij gelegenheid van de tweehonderdste geboortedag van de wereldberoemde Zweedse botanicus.

- Geen foto van de buste, maar wel van de orangerie. -

De Overplaats van De Hartekamp

We bewonderen en fotograferen de orangerie en de pergola.

- De pergola. -

Daarna wandelen we voor, of is het achter, het indrukwekkende landhuis langs.

- We blijven foto's maken van het mooie landhuis. -

Vorbij het landhuis is een paadje naar links, natuurlijk lopen we daar even in. Er staat een mooi tuinhuisje en wat picknicktafels.

- Het leuke tuinhuisje. -

Je kunt bij de Herenweg een stukje naar links wandelen om een foto te nemen van het huis aan de voorkant, maar wij steken de weg over. We hebben al genoeg Foto's van de buitenplaats.

Aan de overkant komen we uit op de Overplaats, dit is van oudsher de 'overtuin' van buitenplaats De Hartekamp. Allereerst kijken we van de route af, want we willen een mooie foto van de ronde bank, maar daarna volgen we weer braaf de paarse pijlen.

- *Wat een mooie bank.* -

We komen uit bij een grasveldje met bankjes waar bevroren krokussen en sneeuwkllokjes in het gras staan. Ook het mos op de leuning van de bank is bevroren. Het is een prachtig gezicht en daarom maken we er foto's van.

- Een bevroren krokus. -

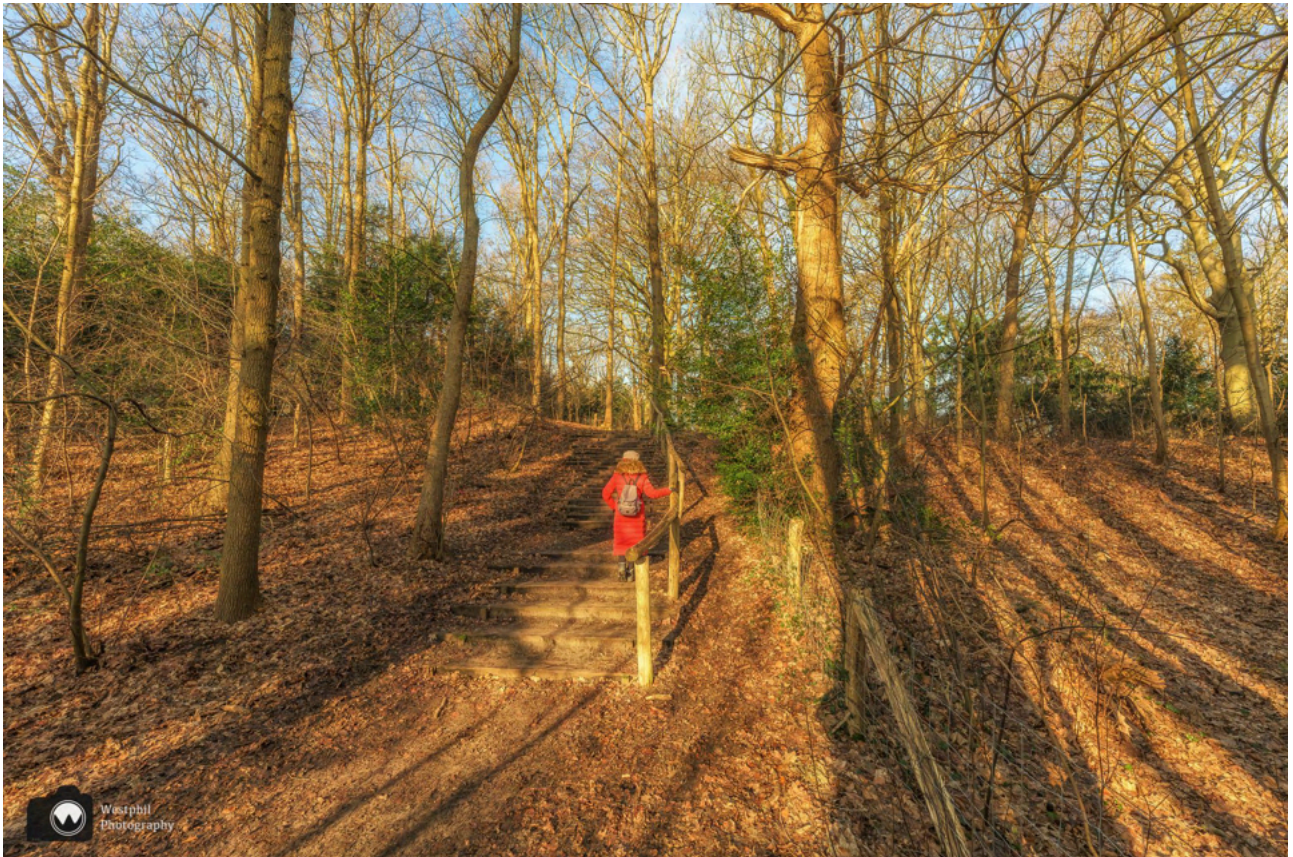

- Bevroren mos op een bankje. -

We wandelen langs de speeltuin het Linnaeushof, die nu gesloten is en eind maart weer open gaat.

Koepel op de Overplaats

Af en toe volgen we precies de pijlen van het Buitenplaatsenpad, maar soms komen we ook langs heel andere paden. We wandelen een trap op en gaan verder over kronkelpaadjes tussen de bomen door. Ondertussen vraag ik me af waar de koepel is, maar blijkbaar zijn we er nog niet.

- We wandelen een trap op. -

We passeren een leuke brug en klimmen en dalen verder opzoek naar het volgende hoogtepunt. We komen uit bij een hekje, en na een klein stukje wandelen bereiken we de droogberg waar de koepel staat.

- Een leuk bruggetje. -

Oorspronkelijk stond er een theekoepel op de droogberg. Deze is door vandalisme verbrand. Landschap Noord Holland schreef toentertijd een prijsvraag uit om een blikvanger voor deze plek te ontwerpen. De koepel die er nu staat is ontworpen door het architectenbureau Van Eig. Door de smalle hoge opening zie je het mooie landhuis Hartekamp liggen. Daarnaast kun je ook op het trappetje gaan zitten om te genieten van het uitzicht.

- De koepel, door de opening zie je het mooie landhuis Hartekamp liggen. -

We wandelen de heuvel af en maken een rondje om de vijver om vervolgens uit te komen bij de Prinsenlaan.

- Een rondje om de vijver. -

- De vijver vanaf de andere kant. -

Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder

Na al dat natuurschoon en mooie buitenplaatsen valt het even tegen om langs de weg te wandelen en door een gewone woonwijk.

- Leuk huis met mooie luiken lang de Prinsenlaan. -

We passeren het wandelstartpunt De Glip als je met het openbaar vervoer reist kun je het beste de route op deze plek starten. Vanaf de Glipperbrug hebben we een mooi uitzicht op de Glipperzandvaart en de huizen aan het Glipperpad.

- Uitzicht op de Glipperzandvaart en de huizen aan het Glipperpad. -

We wandelen verder langs de huizen en komen bij een bankje met uitzicht op het water en een veldje vol ganzen. We nemen even plaats om van het uitzicht te genieten en vervolgen daarna onze weg naar de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder. Vervolgens wandelen we een stuk langs de vaart waar fanatiek geroeid wordt. Daarna wandelen we via steegjes weer terug naar het wandelbos.

- Langs de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder. -

Weer terug in het Wandelbos Groenendaal

We steken de Glipperdreef over en voordat we het weten zijn we terug in het Wandelbos Groenendaal. Hier heeft vroeger ook een groot landhuis gestaan: Huis Meer en Berg. Er zijn helaas alleen nog maar een paar bijgebouwen over.

- *Bijgebouwen van Huis Meer en Berg.* -

We wandelen langs de vijver waar we vanochtend zijn begonnen. Het laatste stuk van de route is hetzelfde als het begin van de route, maar doordat het nu veel later is ziet alles er anders uit. Voordat we het weten zijn we weer terug bij de parkeerplaats. Wat een heerlijke wandeling. We hebben erg genoten!

- Dit schattige vinkje kwamen we ook nog tegen. -

Extra info

- 's Ochtends in het mooie Wandelbos Groenendaal. -

Afstand: 7,54 km.

Een combinatie van routes vanaf startpunt Wandelbos Groenendaal

Wij parkeerden bij Wandelstartpunt Wandelbos Groenendaal Heemstede. De route start bij wandelkeuzepunt 46 vanaf daar volg je de zwarte pijlen naar 30, 52 en 77. Volg daarna de oranje pijlen naar 65 en 55. Vervolgens volg je de paarse pijlen naar 19, 71, 73, 89 en 02. Daarna volg je de oranje pijlen naar 98 en 52. Tot slot volg je de zwarte pijlen terug naar 30 en 46.

Meer wandelen in Noord-Holland:

www.wandelnetwerknordholland.nl